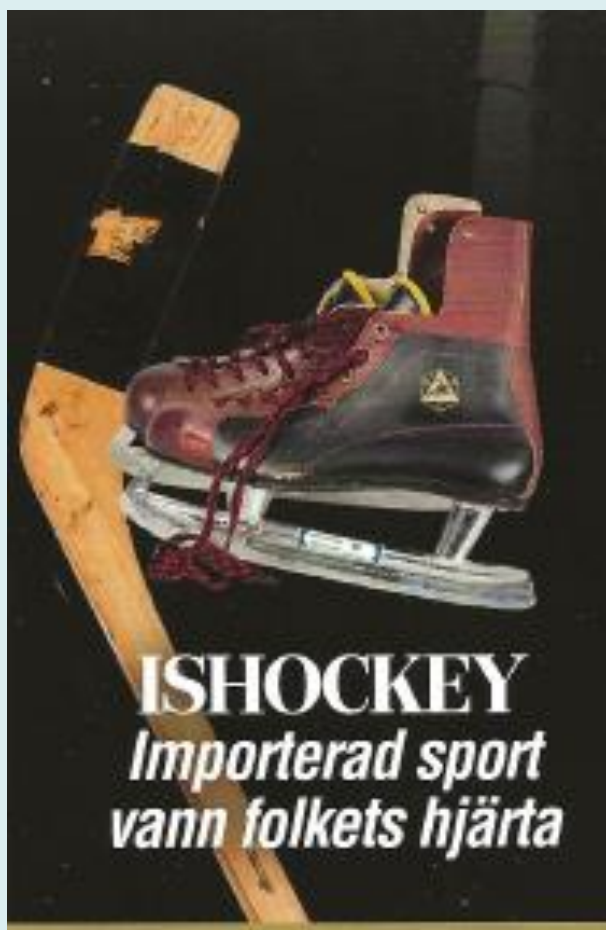

UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN

Nr 3

September 2025

IFK Uppsala bandy – först med ishockey i Sverige
När IFK Uppsala besegrade Svenska Landslaget
Idrottscafé med tema OS 2026

Handbollsresa 5 november HIF – IFK Skövde
Staffan Olsson – Upplands störste handbollspelare
Eriksdalshallen – legendarisk arena

Ordförande har ordet

Då börjar sommaren lida mot sitt slut och hösten, sakta men säkert, med sitt mörker börjar hemsöka oss.

Då kommer vi i Upplands Idrottshistoriska Förening med ljuset till Er. Detta gör vi med ett nytt nummer av vår medlemstidning som vi hoppas ni kommer att finna mycket läsvärd.

Tidningen har blivit lite förskjuten p.g.a att vi hade lite olika projekt på gång, men som tyvärr inte passat in i den tid vi hade tänkt oss. Så är det ibland, man har sina önskningar, vilka gäster vi önskar få till våra uppskattade cafékvällar, men så passar inte tiden in för vår gäst som vi hade önskat. Nytt datum, men vi hinner inte gå ut med ett nytt nummer av vår tidning i god tid innan den planerade cafékvällen.

Nu håller vi på att undersöka om att vi på ett snabbare sätt kan nå er medlemmar genom SMS. Det är något vi på sikt hoppas kunna genomföra. Förutsättningar är att alla våra medlemmar har en mobiltelefon och att vi får ert mobilnummer.

De nya namnen i vår styrelse Ann Larsson och Robban Zetterqvist har snabbt kommit in i gänget. Känns mycket lugnt och tryckt med dessa två nytillskott. Vi har dessutom vår idéspruta Per Hansson kvar som adjungerat styrelseledamot, så vi har verkligen förstärkt vår frontlinje.

Robban med sina fina handbollskontakter har lyckats få fram en resa till klassiska Eriksdalshallen på Ringvägen i Stockholm. Resan sker den 5 november, det blir först en träff med Uppsalafödde Staffan Olsson och sedan handbollsmatch mellan Hammarby och Skövde. Mer om denna sevärdhet på annan plats i detta nummer.

Tisdagen den 2 december planerar vi en cafékväll i vinter-OS-tecken. Vi har inte ännu helt klart med alla gäster som kommer, men jag kan redan nu lova att det säkert blir en kväll att minnas. Se inbjudan i detta nummer!

Boka gärna redan nu in i era kalendrar onsdag den 5 november för resa till Stockholm och tisdagen den 2 december på Tunabergsskolan.

Önskar er alla en fin höst!

Upplands Idrottshistoriska Förening

Obemannat kansli: Ekebybruk 16, 752 63 UPPSALA

Postgiro: 81 82 34-7 Swish: 123 321 4905 Org. Nr: 802497-0405

Hemsida: www.laget.se/UPPLANDSIHF Vi finns även på facebook

Styrelse , organisation

Ordförande/AU:	Lennart Bernström. Läby Österby 113, 755 92 Uppsala Tel: 076-390 18 25. E-post: lennart.bernstrom@gmail.com
Kassör/AU:	Svante Brinkhagen. Svartbäcksgatan 43 E, 753 16 Uppsala
Redaktion:	Tel: 070-639 11 29. E-post: svante.brinkhagen@gmail.com
Sekreterare/AU:	Sten Johansson. Exarbyvägen 3, 748 96 Tobo
Ansv. Idrottsresor:	Tel: 070-584 99 78. E-post: gruservis@gmail.com
Vice ordförande:	Leif Wahlström. Utmarksvägen 4, 743 82 Bälinge
Ansv. Redaktion/Matrikel:	Tel: 070-879 18 05. E-post: leffe@ uppsala.mail.telia.com
Ledamot:	Mats Taxén. Tre Kungars Väg 3, 125 35 Älvsjö
Redaktion:	Tel: 070-358 28 06. E-post: mats.taxen@telia.com
Ledamot:	Leif Nilsson. Oslogatan 79, 752 64 Uppsala
Redaktion:	Tel: 070-358 15 56. E-post: leifolle1948@gmail.com
Ledamot:	Robert Zetterquist. Rosersbergsvägen 32, 195 71 Rosersberg
Ansv. Idrottscaféer:	Tel: 070-826 98 86. E-post: robban@rz-skrivare.se
Adj. Ledamot:	Per Hansson. Vallbygatan 16, 753 24 Uppsala
Idrottscaféer/Idrottsresor:	Tel: 070-323 21 22. E-post: plhansson@hotmail.com
Ledamot:	Lars-Gunnar Borg. Bokvägen 10, 755 50 Uppsala
Lotteriansvarig:	Tel: 070-536 13 25. E-post: cykellasse45@gmail.com
Ledamot:	Annie Larsson. Sigyns väg 11, 754 40 Uppsala
	Tel: 070-629 89 35. E-post: annie.larsson@rfsisu.se
Hedersordförande:	Bernt Karlsson, Blekingev. 13. 757 58 Uppsala.
	Tel: 070-253 08 28. E-post: bernt.karlsson@live.com
Revisor:	Lars Ivar Olsson. 073-322 07 60 olssonlarsivar41@gmail.com
Revisorsuppleant:	Karin Lamberg. 070-311 31 09
Valberedning: sammankall:	Sven-Olov Hjortsberger. 070-822 92 18 hsvenolov@gmail.com
Valberedning:	Lars O Ericsson. 070-820 04 55 larso.eriksson@icloud.com
Valberedning:	Thonny Wall. 070-877 31 64 thonny.wall@gmail.com

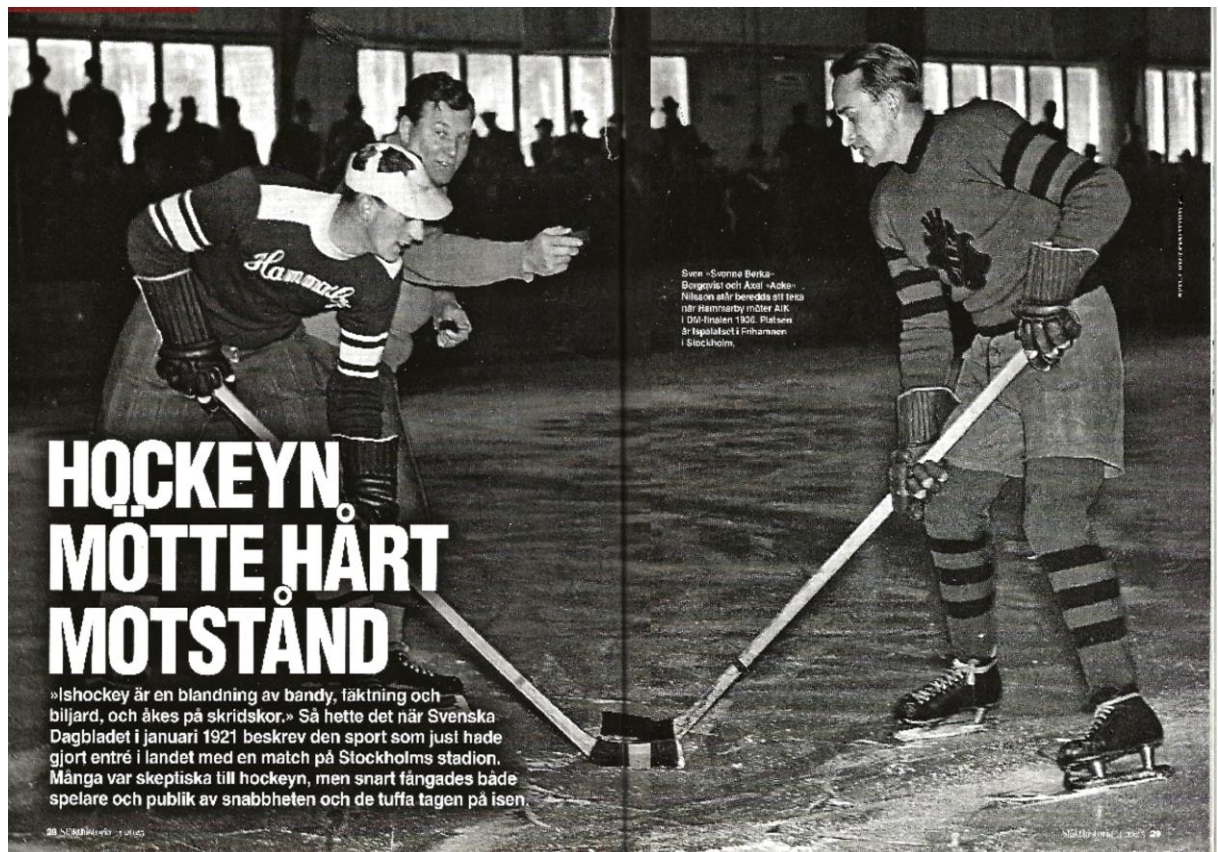
HOCKEYN MÖTTE HÅRT MOTSTÅND

av *Jonas Cederquist* och här återgiven med tillstånd av redaktionen för tidskriften *Släkt-Historia* där den varit publicerad. Sammansatt av *Leif Wahlström*

"Ishockeyn är en blandning av bandy, fäktning och biljard, och åkes på skridskor"

Så hette det när Svenska Dagbladet i januari 1921 beskrev den sport som just hade gjort entré i landet med en match på Stockholms stadion. Många var skeptiska till hockeyn, men snart fångades både spelare och publik av snabbheten och de tuffa tagen på isen.

Den 30 januari 1921 spelades den första ishockeymatchen i Sverige. IFK Uppsalas bandylag bytte till puck och längre klubbor och mötte tyska Berliner SC på Stadion i Stockholm inför cirka tvåtusen nyfikna åskådare, bland dem kung Gustaf V och kronprins Gustaf Adolf.

"Sveriges första ishockeygäster är här", lød Idrottsbladets rubrik till en artikel om hockeyn och dess regler inför matchen. Sverige hade faktiskt deltagit med ett ishockeylag vid OS i Antwerpen 1920. Men några klubbtag fanns ännu inte i landet, och relativt få svenskar kände ens till sporten

Domare vid matchen på Stadion var Raoul Le Mat. Han var fransködd amerikansk filmregissör, hockeyfantast och en av drivkrafterna bakom ishockeyns etablering i Sverige. När han blåste av matchen hade Uppsala sensationellt vunnit med 4 – 1. IFK:s starka skridskoåkning och spelförståelsen från bandyn räckte för att kompensera lagets brist på erfarenhet av ishockey.

Det gryende ishockeyintresset i Sverige gällde i första hand Stockholm, som under lång tid blev centrum för sportens utveckling i Sverige. Berliner SC:s besök inspirerade till den första matchen mellan två svenska lag, IK Göta och IFK Stockholm, några veckor senare. Göta var överlägset och vann stort inför 1500 åskådare på Stadion.

Även nu var det klubbarnas bandyspelare som ville prova på den nya sporten. På så sätt kom hockeyn i Sverige att växa fram genom bandyn. De flesta spelare betraktade dock hockeyn mest som ett roligt tidsfördriv, vid sidan av bandyn.

Filmregissören och hockeyfantasten Raoul Le Mat var en av de drivande när sporten etablerades i Sverige

Bandyn introducerades i Sverige på 1890-talet. På bilden, tagen i Stockholm 1901, syns den puckliknande trätrissa som användes innan den byttes till den kontrollerbara bollen.

ISHOCKEYNS URSPRUNG finns i Kanada. Den första matchen efter moderna regler spelades i Montreal 1875. En av spelarna, James Creighton, skrev ned reglerna och det bidrog till att olika lokala varianter av ishockeyn fick en gemensam regelbok. Creighton fick genom sina pionjärinsatser epitetet "ishockeyns fader". I Kanada kom hockeyn att växa till en nationalsport. De geografiska förutsättningarna var en faktor, men också att Kanada, genom en inhemsk utvecklad sport, ville markera sitt oberoende gentemot de gamla kolonialmakterna Storbritannien och Frankrike, samt mot den ekonomiskt rikare grannen USA.

Klassiska Stanley Cup avgjordes för första gången 1892, under namnet Dominion Hockey Challenge Cup. Initiativtagaren, den brittiske guvernören Lord Stanley of Preston skänkte en pokal, och 1895 fick turneringen sitt namn efter honom.

I Centraleuropa blev bandyn omkörd av den mer intensiva ishockeyn, men i Norden förblev bandyn störst till en bit in på 1950-talet.

Ishockeyn har sitt ursprung i Kanada. Detta vykort från början av 1900-talet visar ett damhockeylag som tränar i Toronto.

Den professionella sammanslutningen National Hockey League (NHL) bildades 1917. Sporten började vid den tiden också få spridning i USA, och 1924 kom Boston Bruins som första amerikanska klubb med i NHL.

I EUROPA INTRODUCERADES ishockey mot slutet av 1800-talet. I Centraleuropa blev bandyn omkörd av den mer intensiva ishockeyn, men i Norden förblev bandyn störst till en bit in på 1950-talet. Bandyn kom till Sverige från England i mitten av 1890-talet precis som fotbollen och flera andra sporter. Ursprungligen spelades bandyn med en puckliknande trätrissa, men 1904 byttes den mot en boll, som inte bar sig lika okynligt åt på isen.

Uppsala och Stockholm utgjorde de tidiga fästena, men bandyn spreds snart ut i landet – till exempel till Västerås och olika bruksorter. När ishockeyn lanserades i Sverige i början av 1920-talet fick bandyn plötsligt en konkurrent. Den ledande sporttidningen Idrottsbladet förutspådde att det snart skulle "puckas och puckas" varje kväll på Stadion. Många bandyklubbar ute i landet såg ishockeyn som ett hot.

Bandyn var enligt sina förespråkare en estetisk och traditionell nordisk sport, medan ishockeyn dömdes ut som en vulgär import som skulle fläcka ner det rena svenska amatöridealet. Bandyetablissemangen lyfte också fram att bandyn hörde till de intellektuella sporterna, vilka krävde bättre spelförståelse och taktiskt tänkande än ishockeyn.

En som avfärdade ishockeyn var Carl "Ceve" Linde, en stark ledarprofil inom svensk idrott generellt. Så här skrev han i Idrottsbladet den 11 februari 1922: "Ishockey är bra för belgier och tjecker och andra som sätta likhetstecken mellan sport och cirkus, men (...) ishockey är ingenting för svenska folket, (...) Det är möjligt att ishockeyn kan bära sig i Stockholm men att den icke kan det i övriga Sverige, är absolut säkert. Det är därför en alldeles onödig kraftansträngning att söka inympa ishockeygrenen på vårt urgamla speciella nationella bandyspel."

MOT KRITIKERNA STOD hockeyns apostlar. Som lyfte fram sin sport som modern, underhållande och publikfriande. Främst stod Svenska fotbollförbundets ordförande Anton Johanson, som hade duster med "Ceve" Linde kring många idrottsfrågor. Johanson hade en egen hockeyspalt i Idrottsbladet där han framförde att bandyn skulle få ge vika för ishockeyns mer intensiva egenskaper. Inramningen på ishockeyns kvällsmatcher blev tät när publiken stod sammanpackad på läktarna intill rinken, jämfört med bandyns

spel i dagsljus och mer utspridda åskådare. "Där ligger söndagsspelet bandy ohjälpligt efter" skrev Johanson.

Han hade stöd av den inflytelserike sportjournalisten David Jonason "Mr Jones" på Dagens Nyheter, som förutspådde att Sverige vintertid skulle bli ett "ishockeyland" istället för att "bandyland".

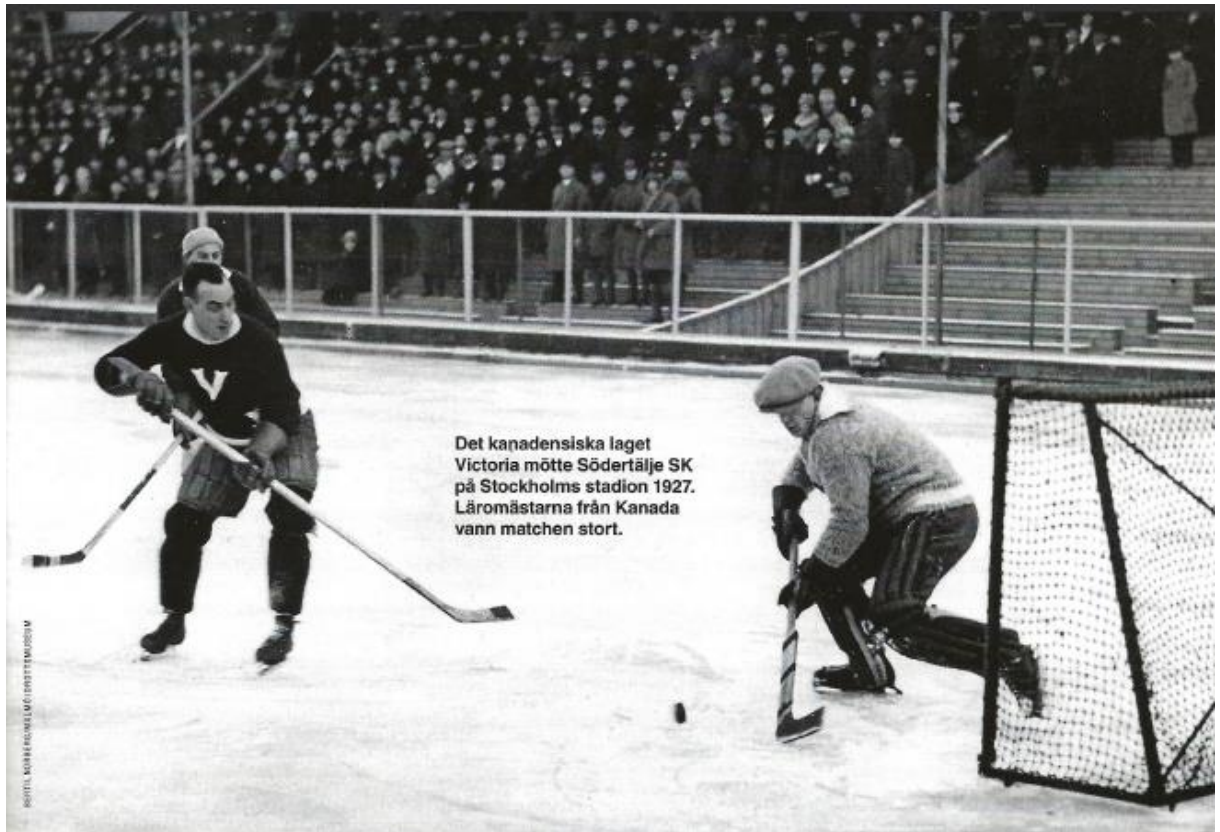
Idrottsbladets chefredaktör Torsten Tegnér var en medlande diplomat. Han värnade om bandyn, men insåg samtidigt ishockeyns dragningskraft. Tegnér ansåg att det fanns utrymme för båda sporterna.

HOCKEYN VANN EN prestigesegev i och med att ett nationellt förbund bildades 1922. Bandyn ledde då ännu under Fotbollförbundet och bildade sitt eget förbund först 1925. Publikmässigt är dock bandyn överlägsen när det drog ihop sig till större matcher. Till bandyns SM-final 1922, mellan IK Sirius och Västerås SK, kom nära sjutusen åskådare till Stadion. Ishockeyns första SM-final samma år, mellan IK Göta och Hammarby, lockade bara tvåhundra åskådare och här blev det uppenbart att ishockeyn hade långt kvar till bandyns status. Bandyn skulle hålla positionen som vinterlagsporten nummer ett i några decennier till.

Stockholmsklubben IK Göta blev det första mästarlaget 1922. Från vänster: Bror Arwe, Birger Holmqvist, Einar Olsson, Einar "Storklas" Svensson, Åke Nyberg och Einar "Knatten" Lundell.

Kanadensiska lag utgjorde färgstarka förebilder som stärkte intresset för ishockey i Sverige. När Victoria HC besökte Stockholm och Södertälje 1927 spelade de totalt sex matcher som blev fin propaganda för sporten. Som mest kom över sex tusen personer till Stadion, där de fick se kanadensarna ha uppvisning och vinna med 17 – 1 mot ett blandat svenskt lag. Att bjuda in gäster med sådan internationell lyster kunde inte den till Norden begränsade bandyn göra.

Kanadensarnas dragningskraft handlade inte bara om hockey. Även de som inte var sportintresserade var nyfikna, flera hundra personer trängdes utanför spelarhotellet för att få en skymt av de beryktade storheterna. De som hade missat att se Victoria live kunde istället se dem i en filmad version på hockeyambassadören Raoul Le Mats biograf i Stockholm. Han drev nämigen Piccadilly på Birger Jarlsgatan.

VID ISHOCKEYNS FÖRSTA svenska mästerskap, 1922, deltog åtta lag – samtliga kom från Stockholm. Mästarlaget IK Göta skulle komma att dominera de första åren. Bakom Göta hängde Djurgården, AIK och Hammarby, men även många mindre Stockholmsklubbar, på ishockeytåget.

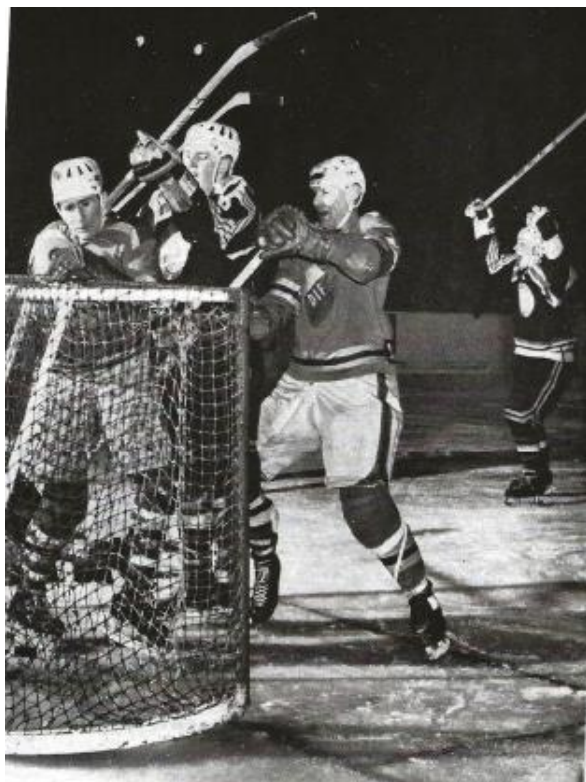
Den enda egentliga ishockeyorten utanför Stockholm var länge Södertälje. När Göta missade SM-titeln 1925 var det Södertälje som vann. SSK var under många 9

är ett ständigt hot mot Stockholmslagen, som hade olika gyllene perioder. Hammarby, eller "Bamsingarna" som de kallades, radade upp seriesegrar och tog många SM-guld under 1930- och 1940-talen – med AIK, Göta och SSK som främsta utmanare.

I mitten av 1950-talet tog Djurgården över den ledande rollen.

Det var svårt för ishockeyn att få fäste utanför Stockholm. Huvudstaden och dess idrottsklubbar var inte särskilt populära ute i landet, det hade många bandylag och fotbollslag fått lära sig. Dessutom uppfattades hockeyreglerna som komplicerade och svåra. Det hindrade inte att flera Stockholmsklubbar gjorde "missionerande" framträdanden runt om i landet.

Två kombinationslag bestående av spelare från Stockholm och Södertälje åkte till Gävle och mötte varandra i en uppvisningsmatch 1927. IFK Stockholm reste till Östersund, eftersom Norrland med is- och snösäkra vintrar sågs som en framtida hockeyregion. IF Linnéa for till Göteborg och IK Göta till Malmö. Idrottsbladet menade att det möjligen såddes framtida ishockeyfrön även om publiken i landsorten var svårflörtad..

Brynäs vann SM-guldet 1964. Här Tord Lundström och Håkan Wickberg i kamp med djurgårdarna Åke Rydberg och "Rolle" Stoltz.

Gävle, som sagt en av orterna dit ishockeyns propagandaresor gick, skulle komma att bli ett av Sveriges starkaste hockeyfästen i framtiden. Brynäs var en av de första klubbarna utanför Stockholm och Södertälje som nådde den högsta serien i början av 1940-talet

VID DET LAGET HADE både bandyns och hockeyns företrädare insett att båda sporterna skulle leva vidare. Den konkurrens och ideologiska rivalitet som hade funnits emellan upphörde gradvis.

Ishockeyn hade blivit alltmer självförsörjande när det gällde spelare, och byggde inte längre på att bandyspelare anammade sporten.

Visserligen fanns det fortfarande många spelare som dubblerade,

VÄRLDSMÄSTERSAPET i Stockholm 1949 innebar ett nationellt genombrott för ishockeyn. Allt fler klubbar ute i landet tog till sig hockeyn och publikintresset växte tydligt direkt efter VM. I den internationellt sett betydligt mindre bandyn fanns ännu inget VM som kunde elda på intresset (1957 hölls bandy-VM första gången).

Från tidigt 1950-tal började klubbar som Mora IK, Gävle Godtemplares IK, Leksands IF och Skellefteå AIK att utmana Stockholmsklubbarna på allvar. Gävle GIK bröt dominansen säsongen 1956/57 och blev de första SM-vinnarna utanför Stockholm och Södertälje. I en avgörande match på Johanneshovs isstadion vann Gävle mot Djurgården inför 18 070 åskådare. Det är ett än idag gällande rekord för serieishockey Stockholm.

Tre Kronors Lars-Göran Nilsson dribblar med pucken under matchen mot Sovjetunionen vid ishockey-VM 1970. Matchen spelades på Johanneshovs isstadion i Stockholm och Sverige vann med 4 – 2.

Ishockeyn kom nu i allt högre grad att driva sin egen utveckling, eftersom sporten hade fått ordentligt fäste över hela Sverige. Landslaget Tre Kronor fortsatte att vara dragkrok och VM-turneringen i Stockholm 1954 blev ännu viktigare än den som hade hållits fem år tidigare. Matcherna sänder i radio, vilket gav ishockeyn extra mycket exponering.

När TV slog igenom var ishockeyn uppenbart mer lämpad för detta medium än vad bandyn var. Ishockeyns största stjärnor som Sven "Tumba" Johansson (senare Sven Tumba) nådde ut och blev kända även för dem som inte var särskilt idrottsintresserade. Tumba gav dessutom ungdomshockeyn en rejäl skjuts genom introduktionen av turneringen TV-pucken 1959.

ÅR 1956 TOG ISHOCKEYN ett definitivt kliv förbi bandyn – såväl när det gäller antal föreningar och utövare, som publikstorleken. Så sent som 1953 var bandyns totalpublik för högsta serien plus SM-slutspelet ännu drygt dubbelt 11

upp mot ishockeyns, 244 000 mot 108 000.

Tre år senare var ishockeyn alltså förbi och 1962 var hockeypubliken mer än dubbelt så stor som bandyns, 586 000 mot 275 000.

Trots att bandyn alltså ökade sin publik, var den chanslös mot det nu formligen exploderande intresset för ishockey. I vissa regioner hade – och har – bandyn fortfarande greppet. Hälsingland, med välkända bandyorter som Edsbyn, Ljusdal, Bollnäs och Söderhamn (Broberg), har till exempel aldrig haft något framstående hockeylag.

En viktig faktor för hockeyns vidare expansion var att det byggdes allt fler rinkar med konstfrusen is samt inomhushallar. Den första var Rosenlundshallen i Jönköping som invigdes 1958, och fyra år senare fick Johanneshovs isstadion ("Hovet") i Stockholm tak över sig. Visserligen fanns Ispalatset i Stockholm

redan under 1930-talet, men det var ingen ren ishall, utan en gammal flyghangar som under några år användes som ishockeyarena.

Det uppstod nu en regional kamp inom ishockeyn mellan Stockholm och de främsta lands- ortsklubbarna.

Efter Gävles SM-guld 1957 tog Djurgården kommandot igen och det dröjde till 1964 innan Brynäs (alltså ännu ett Gävlelag) bröt deras svit av SM-guld.

Landslaget vann folkets hjärtan

VM-matchen mellan Sverige och Sovjetunionen 1970 sågs av 82 procent av svenska folket, än idag gällande tittarrekord för TV. Tre Kronor var en folkhemssymbol och landet samlades kring laget när det vankades VM.

Sverige hade gjort entré i ishockeyvärlden 50 år tidigare, vid OS i Antwerpen 1920. Laget byggde den gången på en stomme av bandyspelare, och var kryddat med några svenskar som spelade ishockey på kontinenten. I den ännu tunna konkurrensen blev Sverige fyra i turneringen, men mot läromästarna Kanada och USA blev det storstryk. Landslaget skulle med tiden bli en stark drivkraft i ishockeyns utveckling.

Namnet Tre Kronor föddes 1938, när just tre kronor sattes på landslagets tröjor. Detta med inspiration från den blänkande nationalsymbolen

högst upp på Stockholms stadshus torn.

Tre Kronor blev en angelägenhet för hela Sverige från och med VM-turneringen i Stockholm 1949, som innebar ett genombrott för ishockeyn i landet. Inför matchen mot Kanada vek sig Stadions grindar av publik-trycket och minst 25 000 tog sig in, medan övriga Sverige lyssnade på radion.

VM-gulden i Sovjetunionen 1957 och i USA 1962 födde hjältar som Roland "Rolle" Stoltz och Sven Tumba.

1960-talets TV-kamper mot ryssar, tjecker och kanadensare gjorde Tre Kronor till vårt mest folkkära landslag. Trots att VM har tappat i status, och utbudet av sport i TV har ökat enormt, har Tre Kronor fortfarande en speciell plats i svenskarnas hjärtan.

Jonas Cederquist

ÅRET DÄRPÅ TOG Västra Frölunda IF (idag Frölunda HC) SM-titeln till Göteborg. Sedan dess har det växlat mellan vilka lag som har stått främst i den svenska klubbishockeyn.

Framgångsrika klubbar har varit Djurgården, Brynäs, Färjestads BK (Karlstad) och Skellefteå AIK. Men det har också växt fram nya starka ishockeyfästen under de senaste decennierna, som Jönköping (HV71), Malmö, Luleå, Linköping och Växjö.

Publikmässigt var ishockeyn som störst i Sverige åren 1989 – 93. Fotbollen tog därefter tillbaka den positionen, men hockeyn håller alltjämt en säker andraplats.

Landslaget vann folkets hjärtan

VM-matchen mellan Sverige och Sovjetunionen 1970 sågs av 82 procent av svenska folket, än idag gällande tittarrekord för TV. Tre Kronor var en folkhemssymbol och landet samlades kring laget när det vankades VM.

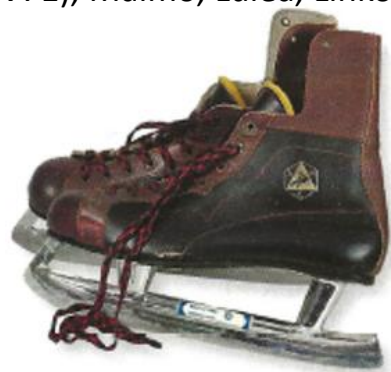
Sverige hade gjort entré i ishockeyvärlden 50 år tidigare, vid OS i Antwerpen 1920. Laget byggde den gången på en stomme av bandyspelare, och var kryddat med några svenskar som spelade ishockey på kontinenten. I den ännu tunna konkurrensen blev Sverige fyra i turneringen, men mot läromästarna Kanada och USA blev det storstryk. Landslaget skulle med tiden bli en stark drivkraft i ishockeyns utveckling.

Namnet Tre Kronor föddes 1938, när just tre kronor sattes på landslagets tröjor. Detta med inspiration från den blänkande nationalsymbolen högst upp på Stockholms stadshus torn. Tre Kronor blev en angelägenhet för hela Sverige från och med VM-turneringen i Stockholm 1949,

som innebar ett genombrott för ishockeyn i landet. Inför matchen mot Kanada vek sig Stadions grindar av publiktrycket och minst 25 000 tog sig in, medan övriga Sverige lyssnade på radion.

VM-gulden i Sovjetunionen 1957 och i USA 1962 födde hjältar som Roland "Rolle" Stoltz och Sven Tumba med flera.

1960-talets TV-kamper mot ryssar, tjecker och kanadensare gjorde Tre Kronor till vårt mest folkkära landslag.

Hockeyrör från 1950-talet, tillverkade av ABC-fabrikerna i Kungälv

NÄR IFK UPPSALA BESEGRADE SVENSKA FOTBOLLSLANDSLAGET

Inför en landskamp mot Finland 1911 behövde den unga svenska truppen, som för övrigt inte innehöll några Uppsalaspelare, en träningsmatch. Valet föll på IFK Uppsala och matchen spelades på Grindstugans IP söndagen den 14 oktober.

Det behöver knappast sägas att landslaget var storfavoriter. Upsala Nya Tidning ställde bland annat följande analys och prognos inför matchen:

– *Det gäller nu bara för Kamraterna att kunna försvara sitt anseende och förlora med bibehållen ära, ty att vinna denna match, det är det ju ej att tänka på.*

IFK inledde dock respektlöst och efter endast två minuters spel tvingades en av landslagets försvarare att skydda det egna målet med handen. Den följande straffen förvaltades säkert av Kalle Persson.

Sverige ryckte efter den dåliga inledningen upp sig en aning och skapade ett par halvchanser, men efter tio minuter var det IFK:s Hasse Lindman som istället utökade ledningen till 2-0 och det skulle komma mer. Den duktige vänsteryttern, Rudolf Andersson, drev och dribblade utmed linjen och med en utmärkt passning frispelade han två IFK:are och Adrian Brolin kunde göra 3-0.

Efter några riktigt hyggliga anfall av landslagskedjan kunde sedan IFK kontra in 4-0 och den gången var det Brolins tur att ta på sig servitörens roll. Persson hade bara att tacka, ta emot och göra mål. Matchen hade endast hållit på i 25 minuter och den talrika publiken anade en sensation.

– Nu följde en period, då Kamraternas försvar hade något heta stunder [...], berättade Upsala Nya Tidning på måndagen. Pettersson i IFK:s mål storspelade, men när AIK-spelaren Rosenberg fick på ett hårt skott fick han ge sig. Sverige hade reducerat. Ett trött landslag, som tvingats springa mycket utan boll, längtade efter halvtidsvilan och gjorde inga fler mål i den första halvleken. Man lyckades heller inte hindra den dribblingssäkra högerinnern Persson att på egen hand ta sig igenom från mittlinjen och göra 5-1.

Under den andra halvleken fick dock Sverige mer att säga till om och IFK fick istället backa hem och bjuda publiken på fint försvarsspel. IFK har dock fått två stolpskott och ett missat friläge fört till protokollet, så de tycks inte ha saknat chanser. Slutresultatet fastställdes genom att Sverige tilldömdes en straff, men när matchen blåstes av stod det klart att IFK Uppsala besegrat svenska landslaget med 5-2.

Upsala Nya Tidning konstaterade i sitt måndagsnummer:

– *Denna med så stora förväntningar motsedda match blef en framgång för upsalalaget som sent skall glömmas.*

Ny laguttagning till landslaget

Den överraskande segern över landslaget resulterade i en ny uttagning inför matchen mot Finland. Inte mindre än tio spelare från IFK Uppsala fick det hedersamma uppdraget. Matchen spelades i Helsingfors den 21 oktober och Sverige vann med 5-2.

IDROTTSCAFÈ 2 DECEMBER

Tunabergsskolan kl 19.00

Den 25:e upplagan av vinter-OS arrangeras i Italien, Milano Cortina den 6–22 februari 2026.

Spelen kommer att genomföras i de två städerna Milano och Cortina med ytterligare stöd från de närliggande regionerna Lombardiet, Veneto och Trentino. Tävlingar kommer även att genomföras i Valtellina, Val di Fiemme och Anterselva/Antholz.

Upplands idrottshistoriska tänkte ta pulsen på detta häftiga idrotts-evenemang och vad är inte bäst att göra det med ledare/tränare som har varit med tidigare?

Det kommer att bli en minnesrik cafékväll i Tunabergsskolan, det kan vi redan lova. Vi kommer att ha en panel som berättar, både dåtid och nutid, och två gäster är redan bokade och vi välkomnar Sveriges olympiska kommittés tidigare sportchef Peter Reinebo.

Curre Lundmark

Peter Reinebo.

Curt "Curre" Lundmark, förbundskapten för folkkära Tre Kronor i ishockey, och hur var det nu. Såg han den avgörande straffen i samband med OS-finalen i norska Lillehammer (1994) inslagen av Peter Forsberg eller vände han ryggen av nervositet?

Svaret får vi denna kväll.

Peter Reinebo, före detta sportchef på Sveriges olympiska kommitté

Under 30 år har Peter varit verksam i Sveriges Olympiska Kommitté, först som sportchef och sedan 2013 som verksamhetschef och sportdirektör. Peter har med stor entusiasm jobbat med prestationsutveckling där både den aktive tillsammans med tränare och ledare har satts i fokus. Topp och Talang är ett stödprogram som har hjälpt många aktiva på vägen att nå toppen.

I Paris 2024 hade Peter sitt sista uppdrag som truppchef, det blev det bästa för svensk del sedan Sydney 2000 med elva medaljer.

Curt Lundmark, före detta förbundskapten för Tre Kronor

Curt "Curre" Lundmark, född 9 september 1944 i Byske församling, Sverige, är en svensk tidigare ishockeyspelare och tränare. Som förbundskapten förde Lundmark Tre Kronor till OS-guld vid Olympiska vinterspelen 1994 i Lillehammer. Dessförinnan hade Lundmark assisterat Conny Evensson när Sverige tog VM-guld i Åbo 1991 och Prag 1992.

Med Lundmark som huvudansvarig nådde Sverige som bäst en andraplats i VM-sammanhang, 1995 i Stockholm efter finalförlust mot Finland (1–4). Lundmark avgick efter turneringen och efterträddes av Kent Forsberg.

Vi kommer att få klart med ytterligare gäster, men vilka det blir får bli en hemlighet.

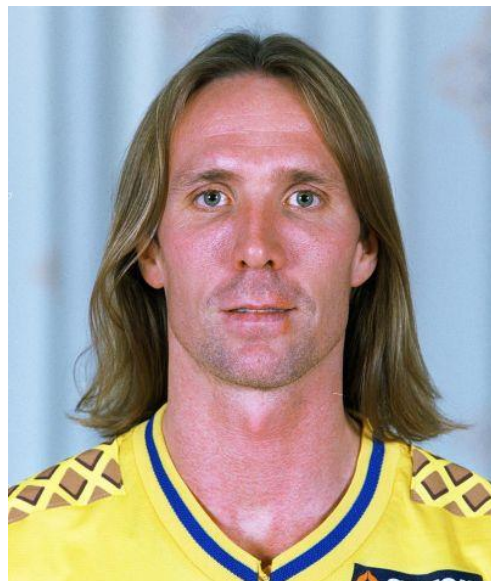
Upplands idrottshistoriska förening kommer också denna kväll att arrangera frågesport med temat Vinter-OS genom tiderna.

Du får helt enkelt inte missa denna decemberkväll.

Robert Zetterquist

IDROTTSRESA

Elitseriehandboll med Staffan Olsson Hammarby – Skövde

UIHF inbjuder till att se Elitseriehandboll Hammarby-Skövde i Eriksdalshallen i Stockholm den 5 november

Före matchen träffas vi på Bisquit-konditoriet, Ringvägen 54 kl 17.00. Där dricker vi kaffe med tilltugg och Staffan Olsson berättar om sin karriär.

Ca 18.45 går vi till Eriksdalshallen, ca 5 min promenad, för att se matchen.
Pris för café och matchbiljett blir 200 kr

Eftersom pendeltåget går till Stockholms Södra Stadion, som ligger 5 min promenad från caféet och Eriksdalshallen + att det är dyrt att hyra buss, så siktar vi denna gång på att åka pendeltåg. Var och en betalar sin resa själv.

Men de som vill kan träffas vid stationen för att ha sällskap. Vi återkommer med tid m.m. till er som anmäler er till Sten Johansson 070-584 99 78 Mail: gruselvis@gmail.com (max 30 medlemmar)

De som vill åka bil eller annat färdmedel till Stockholm kan göra förstås det. Andra löser biljett via SL-appen eller får hjälp av oss på plats. Sten anger tidpunkt för samling i UL-receptionen - gatuplan.

SL-biljetten enkel resa kostar 88 kr, vilket betyder att totalkostnaden per person blir = ca 376 kr (biljettpriset reduceras för pensionärer).

Staffan Olsson

Upplands störste handbollsspelare

Han kom, han sågs och han blev en folkkär personlighet på handbollsplan. Det var inte självklart att det blev handboll.

Nej, det hade lika gärna kunnat blivit en karriär inom någon annan bollsport, men en sak som är säker och det är att idrotten har betytt mycket – ja nästan allt i livet.

Vi sitter tillsammans på läktaren i Eriksdalshallen på Söder i Stockholm och ser när Hammarby möter Önnereds HK i Handbollsligan.

Möt och träffa nu Staffan Olsson, född den 26 mars 1964 på Akademiska sjukhuset i Uppsala. Spelat 358 A-landskamper och gjort 855 mål.

Märstakillen som i tonåren var som en spindel och klättrade på det mesta som gick att kättra på

En eftermiddag efter skolan gick han tillsammans med några kompisar till Norrbackaskolan, en liten gymnastiksal i Märsta.

Staffan var nyfiken på att prova på handboll tillsammans med kompisarna och det blev startskottet för en lång och fantastisk handbollskarriär.

Karriären inleddes alltså i en gymnastiksal, för att sedan spela en mer organiserad handboll med sin moderklubb Skånela IF, där Staffan spelade både som ungdomsspelare och ett år med seniorlaget.

Efter några år i Märstaklubben valde Staffan att lämna Skånela IF för att i stället pendla till Stockholm och spela för HK Cliff som på den tiden hade sin verksamhet i Skärholmen.

-Jag kände att jag vill testa på något nytt och ett steg i min karriär var att få satsa. Jag minns att Skånela IF inte hade de ambitioner som jag gärna ville ha och jag bodde kvar i Märsta med mina föräldrar och tog pendeltåget på egen hand från Märsta till Skärholmshallen, säger Staffan Olsson och tillägger.

-Numera är väldigt glad att följa och se föreningsutvecklingen för Skånela IF, och det är en förening med stor ungdomsverksamhet och kul också att föreningens seniorverksamhet håller en bra nationell standard.

Staffan var i HK Cliff i nio säsonger och sommaren 1989 var det dags för ett nytt kapitel i handbollslivet.

Då väntade proffsspel i Tyskland. TV Hüttenberg blev hans första proffsklubb där han spelade i två säsonger.

-Det var ett äventyr och framför allt en massa lärdomar, men jag höll en bra nivå och det var ett härligt kamratlag som jag hade omkring mig.

Under perioden i Tyskland blev det också uppdrag med det svenska landslaget och vi är många som säkert minns den 10 mars

1990, när svensk handboll väcker hela världen och först går till VM-final efter semifinalsvinst mot Rumänien och i finalen i den tjeckiska huvudstaden Prag besegrades dåvarande Sovjetunionen med 27–23 efter underläge 11–12 i paus.

Ett ögonblick som Staffan Olsson aldrig kommer att glömma.

- Nu med distans på det hela kanske det inte var så överraskande att vi vann. Vi var bra, vi blev ett lag som verkligen jobbade för varandra och med ledarna Bengt Johansson och allt i allo i landslaget, Cerry Holmgren, fick vi en bra dynamik.

Sagt och gjort. Sverige blev världsmästare och startskottet för en fantastisk spelarkarriär.

Apropå landslagets allt i allo, Cerry Holmgren, skickar han här en hälsning till Staffan Olsson.

-Staffan Olsson, handbollens okrönte konung. En profil med en fantastisk spelskicklighet och en spelare med en uppfattningsförmåga som få spelare haft eller har.

-Att han sedan är en person med mycket snällhet och empati för övriga i gruppen som han befinner sig i gör Staffan Olsson till en person man gillar att ha i ett lag.

-Staffans hår har genom åren varit omdiskuterat på många håll som gett honom många öknamn. Vid VM på Island 1995 blev namnet FAXE, som har anknytning till hästar

-Vid VM 1993 fanns ett vad i laget, att om vi skulle bli världsmästare skulle vi få klippa honom men vi slutade 3:a, och därmed blev håret kvar på Staffan. Jag tror det var bra för det verkar betyda mycket för honom

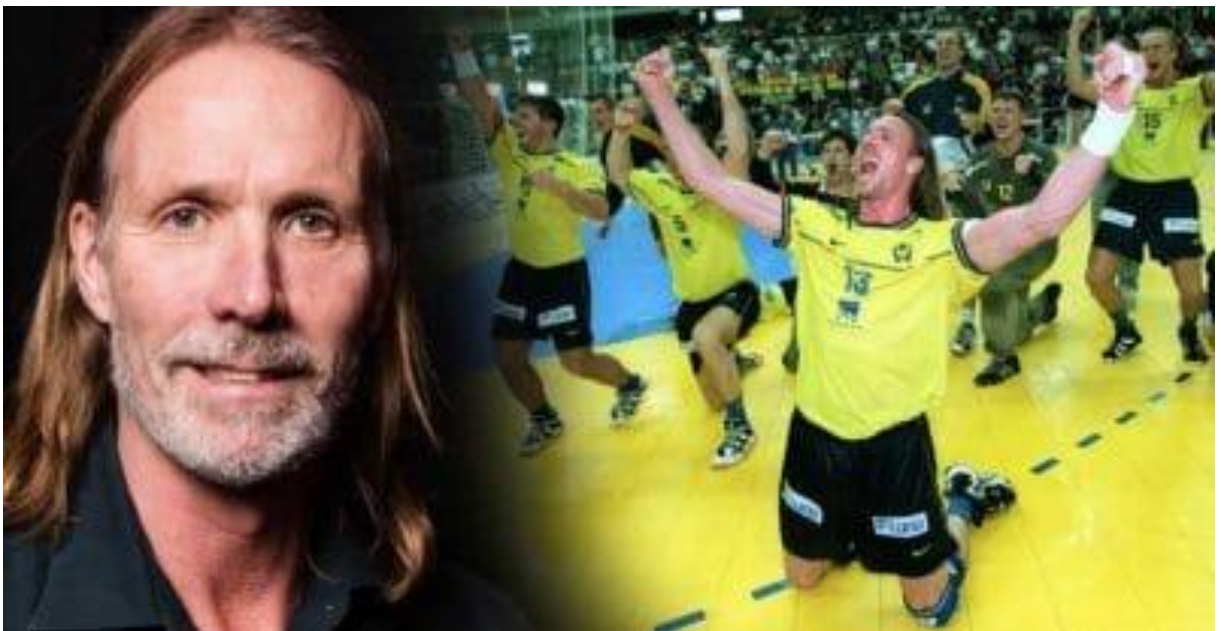
-Staffan, du är en "go gubbe" och en fin människa, säger Cerry Holmgren.
En ny stor titel skedde fyra år senare, och sommaren 1994 med Blågult.

Premiär för ett nytt mästerskap, Europamästerskapet (EM) i Porto, Portugal.

I finalen utklassades Ryssland med 34–21. Svensk herrhandboll och EM är en bra kombination.

-Ja, det kan jag verkligen understryka. Sverige har totalt fem EM-guld och jag har varit om att vinna fyra av dem, säger Staffan Olsson.

Och om du själv får ranka de olika EM-gulden?

-Det är ju speciella tillfällen var och en – men känslan att få spela på hemmaplan 2002 och EM-finalen mot Tyskland inför fullsatt Globen och med

den dramatik som avgjorde finalen till vår fördel går ju inte att glömma. Det var magiskt och vilken påfrestning, menar Staffan.

Och det är bara att hålla med honom. Vi minns slutdramat och frikastet där Staffan Olsson kliver upp med sin vänsterslägga och fick till en förlängning.

Resterande är historia med mersmak. Sverige vinner EM-finalen för fjärde gången med 33–31, och vi minns även den lille liraren Ljubomir Vranjes, vilka finalhjältar.

-Jo, tack. Det glömmet i alla fall inte jag i första taget, säger Staffan Olsson.

Staffan Olsson har gjort avstamp i den tyska handbollen. Storhetstiden är utan tvekan de sju säsongerna med THW Kiel och med cuptitlar, spel i Champions League mm.

Staffan Olsson tillsammans med sin familj beslöt sig 2003 att återvända hem till Sverige, och det blev en säsong som spelare för Hammarby.

Våren 2005 tackade Staffan Olsson för sig och sadlade om till att bli tränare, och en framgångsrik start direkt med tre SM-guld för Hammarby 2006, 2007 och 2008. Efter det blev det franska Paris Saint-Germain, som assisterande och fick vara med på nära håll tillsammans med den legendariske huvudtränaren Zvonimir "Noka" Serdarusic.

En förbannelse som Staffan Olsson och många av hans tidigare lagkamrater får bära med sig i livet är att de inte fick vara

med om och vinna ett OS-guld. Det var ju så nära.

Tre OS-silver, Barcelona 1992, Atlanta 1996 och Sydney 2000.

Staffan Olsson, tillsammans med Ola Lindgren har också ett OS-silver från London 2012 som förbundskaptener. Staffan och Ola Lindgren hade ansvaret för det svenska landslaget under åren 2008 till 2016,

Sedan 2022 är Staffan Olsson förbundskapten för Nederländernas herrlandslag, en roll han trivs med. -Ja, det gör jag verkligen.

Det är en nation inom herrhandboll som är på gång. Nederländsk damhandboll ligger dock några år före. Jag är nere i Nederländerna tre fyra gånger per månad.

Vid sidan av handbollen ägnar sig Staffan Olsson åt samhällsledarskap. Han är mycket

intresserad av ledarskap och det händer att han föreläser.

Staffan är också en person som är nyfiken och vill gärna prova på andra sporter. För ett par år sedan väcktes intresset att utöva vattenpolo, vilket enligt uppgift gick bra och fick stor uppmärksamhet.

Ett annat intresse som Staffan Olsson fick är från tiden i Tyskland är öl, och intresset då och fick idén att producera ett eget varumärke. Först kom "en kullager" och något år senare "en gurkburk"

Avslutningsvis hur går dina tankar och funderingar för framtiden?

-Ja, nu har jag kommit i ett läge där jag tar en säsong i taget. Det känns bäst så – och så länge jag tycker att det är roligt och att jag kan vara med att utveckla handbollen är jag med, säger Staffan Olsson

Klubbar:

-1980 Skånela IF
1980-1989 HK Cliff
1989-1981 TV Hüttenberg
1991-1992 Hk Cliff
1992-1996 TV Niederwürzbach
1996-2003 THW Kiel
2003-2005 Hammarby IF
2004 CB Ademar León

Landslag:

1986-2004

Klubbar som tränare:

2004-2011 Hammarby IF
2015-2018 Paris Saint Germain HB

Landslag som tränare:

2008-2016 Sverige
2022- Nederländerna

Eriksdalshallen

Är en k-märkt idrottshall vid Eriksdal på Södermalm i Stockholms innerstad. Den byggdes 1937 och används bland annat för handboll, innebandy och futsal.

Historik och användning

Anläggningen uppfördes åren 1937–1938 och är huvudsakligen avsedd för basket, gymnastik, handboll och innebandy. Hallen låg ursprungligen öppet mot Ringvägen, men numera har två punkthus och en ny entréhall byggts framför.

Den stora hallen har en spelplan på 22×42 meter med entré inklusive läktare, pressrum, VIP-rum samt åtta omklädningsrum. Där finns även en mindre hall med spelplan på 18×36 meter, två omklädningsrum samt annex. Eriksdalshallen är hemmaplan för flera handbollslag, inklusive de trefaldiga svenska mästarna Hammarby IF, de sjufaldiga svenska mästarna Hellas HK (tidigare *SolK Hellas*) och Djurgårdens IF. Djurgårdens IF Innebandy (Allsvenskan) spelar sina matcher här. Arrangemang såsom brottning, bordtennis, och boxning med mera förekommer. År 2006 genomfördes en större renovering.

Hallen tar vid normala fall cirka 1800 åskådare varav drygt 1300 sittande. Den kan byggas ut till en publikkapacitet av cirka 2600 åskådare med extraläktare uppställda vid ena kortsidan.

Hårdrocksbandet Iron Maiden hade sin första Sverigespelning här den 9 oktober 1980, då man var förband åt Kiss inför 3300 åskådare. Anläggningen användes då Isstadion renoverades.

Eriksdalshallen har även ett café.

Ta sig hit

Eriksdalshallen ligger på Ringvägen 68-70. Från t-bana Skanstull är det lite drygt 600 meters promenad, från pendeltåg Stockholms södra cirka 800 meter. Buss 3, 4, 55, 57, 74 och 164 stannar strax utanför hallen, hållplats "Eriksdal" eller "Rosenlund". Även "Grindsgatan", hållplats för buss 55 och 57, ligger nära. Observera att antalet parkeringsplatser är starkt begränsat i Eriksdalshallens närhet. Tunnelbana och buss rekommenderas.